TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

20/6/2012 tarihli ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununda değişiklik yapılmasına ilişkin Kanun Teklifim ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim. 03/11/2026

Haydar ALTINTAŞ
İzmir Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	
Esas Komisyon	**Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler**
Tarih: **6-11-2026**	Esas No:**2/4024**

TBMM
KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LIĞI
04 Kasım 2026
Numara:

TBMM
GENEL EVRAK
04 Kasım 2026
No: 1972022

GENEL GEREKÇE

Motosikletli kuryelik, Türkiye'de e-ticaretin, çevrim içi yemek siparişlerinin ve hızlı teslimat hizmetlerinin yaygınlaşmasıyla birlikte önemli ölçüde büyüyen bir çalışma alanı hâline gelmiştir. Özellikle büyükşehirlerde yoğunlaşan bu faaliyet, tüketicilere hızlı ve kolay hizmet sunarken, bu hizmeti yerine getiren çalışanlar açısından ciddi iş sağlığı ve güvenliği risklerini de beraberinde getirmektedir.

Motosikletli kuryeler, çalışma süreleri boyunca yoğun trafik içerisinde hareket etmekte; trafik kazaları, olumsuz hava koşulları, yetersiz yol altyapısı, görüş mesafesinin azalması, kaygan zemin, araçların kör noktaları ve diğer sürücülerin trafik kurallarına aykırı davranışları gibi çok sayıda riskle karşı karşıya kalmaktadır. Bu riskler, mesleğin doğası gereği sürekli ve doğrudan çalışanların yaşamını tehdit etmektedir.

Motosikletli kuryelerin karşı karşıya olduğu tehlikeler yalnızca trafik kazalarıyla sınırlı değildir. Teslimat sürelerine ilişkin baskılar, performansa dayalı çalışma modelleri, uzun çalışma saatleri, yetersiz dinlenme imkânları ve olumsuz hava koşullarında çalışmaya devam etme zorunluluğu da iş kazası riskini artırmaktadır. Özellikle sipariş yetiştirme baskısı altında çalışan kuryelerin trafik güvenliğini tehlikeye düşürebilecek davranışlara yönelmesi, işin organizasyonundan kaynaklanan risklerin de iş sağlığı ve güvenliği kapsamında ele alınmasını zorunlu kılmaktadır.

Kurye Hakları Derneği tarafından yayımlanan Moto Kurye Ölümleri Raporu'na göre, 2024 yılında Türkiye'de en az 63 moto kurye çalışırken hayatını kaybetmiştir. 2025 yılında ise en az 44 moto kuryenin yaşamını yitirdiği tespit edilmiştir. Türkiye'de moto kurye ölümlerini bütün çalışanları kapsayacak biçimde kaydeden resmî bir istatistik sisteminin bulunmaması, sorunun boyutunun tam olarak ortaya konulmasını da güçleştirmektedir.

Türkiye İstatistik Kurumunun 2025 yılı Karayolu Trafik Kaza İstatistikleri de motosiklet kullanıcılarının karşı karşıya olduğu riskin boyutunu ortaya koymaktadır. Buna göre 2025 yılında trafik kazalarında 1.334 motosiklet sürücüsü ve 191 motosiklet yolcusu hayatını kaybetmiştir. Motosiklet sürücüleri, aynı yıl trafik kazalarında hayatını kaybedenlerin yüzde 22,1'ini oluşturmuştur. Bu veriler yalnızca kuryeleri kapsamamakla birlikte, motosiklet kullanımının çalışma aracı olarak tercih edildiği mesleklerdeki trafik riskinin değerlendirilmesi bakımından önemli bir göstergedir.

Mevcut mevzuat çerçevesinde, 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun 9'uncu maddesi uyarınca işyerlerinin tehlike sınıfları, yapılan asıl iş dikkate alınarak Bakanlık tarafından çıkarılan tebliğ ile belirlenmektedir. Ancak motosikletli kurye faaliyetinin farklı sektörlerdeki işletmeler bünyesinde yürütülmesi, bu mesleğin kendine özgü risklerinin tehlike sınıfı belirlemesinde yeterince görünür olmaması sonucunu doğurabilmektedir. Örneğin bir restoranın

bünyesinde çalışan motosikletli kurye ile bağımsız bir dağıtım işletmesinde çalışan motosikletli kuryenin maruz kaldığı temel mesleki riskler büyük ölçüde aynı olmasına rağmen, işyerlerinin asıl faaliyetleri farklı olabilmektedir.

Bu nedenle motosikletli kurye faaliyetinin, işyerinin asıl faaliyet konusundan bağımsız olarak değerlendirilmesi ve kendine özgü riskleri esas alınarak tehlike sınıfının belirlenmesi gerekmektedir.

İşyerlerinin tehlike sınıflandırılması yalnızca idari bir tasnif meselesi değildir. Bu sınıflandırma, iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin kapsamı, iş güvenliği uzmanı ve işyeri hekimi görevlendirilmesi, risk değerlendirmesi, çalışanların eğitimi ve koruyucu önlemlerin uygulanması bakımından doğrudan sonuç doğurmaktadır. Motosikletli kuryeliğin çok tehlikeli işler sınıfına alınması, işverenlerin bu faaliyete ilişkin sorumluluklarının risk düzeyine uygun biçimde ele alınmasına katkı sağlayacaktır.

Öte yandan, sektörde yaygınlaşan esnaf kurye ve platform aracılığıyla çalışma modelleri de dikkate alınmalıdır. Çalışanların farklı sözleşme ve çalışma biçimleri altında faaliyet göstermesi, mesleğin doğasından kaynaklanan tehlikeleri ortadan kaldırmamaktadır. İşin fiilen motosiklet kullanılarak teslimat yapılması niteliği taşıması, iş sağlığı ve güvenliği bakımından esas alınmalıdır.

Bu kanun teklifiyle motosikletli kurye faaliyetinin 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu kapsamında çok tehlikeli işler sınıfına alınması, işyerinin asıl faaliyetinden kaynaklanan sınıflandırma farklılıklarının önüne geçilmesi ve motosikletli kuryelerin çalışma koşullarının taşıdığı risklerin mevzuatta açıkça tanınması amaçlanmaktadır.

İnsan hayatının ve çalışan sağlığının korunması, ekonomik faaliyetlerin hızından ve teslimat sürelerinden önce gelmelidir. Hiçbir siparişin, hiçbir teslimatın ve hiçbir ticari faaliyetin bir çalışanın yaşamından daha değerli olmadığı anlayışıyla hazırlanan bu teklif, motosikletli kuryelerin iş sağlığı ve güvenliği bakımından korunmasını güçlendirmeyi hedeflemektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Maddeyle, motosiklet kullanılarak gerçekleştirilen kurye ve dağıtım faaliyetlerinin, işyerinin asıl faaliyet konusundan bağımsız olarak çok tehlikeli işler sınıfında değerlendirilmesi amaçlanmaktadır.

Motosikletli kuryeler, faaliyetlerini yürütürken sürekli olarak trafik ortamında bulunmaları nedeniyle yüksek düzeyde kaza ve yaralanma riskiyle karşı karşıyadır. Mesleğin niteliğinden kaynaklanan bu riskler, kuryelerin restoran, dağıtım şirketi veya başka bir işletme bünyesinde çalışmasına göre değişmemektedir. Bu nedenle tehlike sınıfının belirlenmesinde işyerinin genel faaliyet alanı yerine motosikletli kurye faaliyetinin kendine özgü risklerinin esas alınması gerekmektedir.

Bu düzenlemeyle motosikletli kurye faaliyetinin yürütüldüğü işyerlerinde iş sağlığı ve güvenliği yükümlülüklerinin faaliyetin gerçek risk düzeyiyle uyumlu hâle getirilmesi ve çalışanların daha etkin korunması amaçlanmaktadır.

MADDE 2- Maddeyle, kanunun uygulanabilmesi için gerekli idari ve teknik düzenlemelerin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından üç ay içerisinde tamamlanması öngörülmektedir. Böylece kanun hükmünün uygulamada karşılık bulması ve işyeri tehlike sınıfları listesinde gerekli uyumun sağlanması amaçlanmaktadır.

MADDE 3- Yürürlük maddesidir.

MADDE 4- Yürütme maddesidir.

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLIĞI KANUNUNDA DEĞIŞIKLIK YAPILMASINA ILIŞKIN KANUN TEKLIFI

MADDE 1- 20/6/2012 tarihli ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 9 uncu maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"(3) Motosiklet kullanılarak gerçekleştirilen kurye ve dağıtım faaliyetleri, işyerinin asıl faaliyet konusuna bakılmaksızın çok tehlikeli işler sınıfında değerlendirilir. Bu faaliyetlerin yürütüldüğü işyerlerinin tehlike sınıfı belirlenirken motosikletli kurye faaliyetinin tehlike sınıfı esas alınır."

MADDE 2- Bu Kanunun 1 inci maddesi kapsamında kalan faaliyetlerin tehlike sınıflarına ilişkin gerekli düzenlemeler, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren üç ay içinde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca yapılır.

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.